

15 במאי 2014

לכבוד  
עו"ד אהוד קרמר  
הממונה על יישום חוק חופש המידע  
חברת החשמל  
בדואר: רחוב החשמל 19, ת"ד 179 חיפה 31001  
ובפקס: 04-8647362

שלום רב,

**הנדון: הליך גביית החובות מאנשים שחיים בעוני – בקשה לפי חוק חופש המידע – הבהרות**

סימוכין: פנייתנו מיום 16.12.2013, מכתבכם מיום 3.4.2014

בהמשך לפנייתנו ובעקבות תשובתכם שבסימוכין, נבקש לקבל מספר הבהרות בנוגע לנושאים הבאים. פנייתנו זו מתייחסת רק לחלק מן הסוגיות שעלו בבקשה ובתשובה, ככל שיעלו סוגיות נוספות נבקש לשוב אליכם על מנת לקבל הבהרות.

1. כאמור במכתבכם, המקומות בהם הושחרו חלקים בנוהל נוגעים לאינטרסים מסחריים וכלכליים של חברת החשמל בהתאם לסעיף 9(ב)6 לחוק חופש המידע. מבלי לנקוט עמדה ביחס לטענה זו בשלב זה, נציין כי על פניה היא מעלה שאלות נוקבות, נוכח מעמדה המשפטי של חברת החשמל והשירות החיוני אותו היא מספקת לאוכלוסיית המדינה.
2. יתר על כן, ככל שהדבר נוגע לסמכות להפעלת שיקול דעת הנקבעת לפי סכום החוב, לא ברור מדוע הושחרו הנתונים. כך למשל נוהל 05-03-08, בסעיפים 4.14, 6.2, 9.2 – נקבע מי הגורם המוסמך לוותר על חוב או על חלק ממנו בהתאם לסכומים המושחרים. לא ברור באיזה אופן העובדה שמחיקת חובות מסוימים היא בסמכות הסגן לשיווק, בעוד שמחיקת חובות אחרים יכולה להיעשות על ידי מנהל מחלקה/אזור היא סוד מסחרי כהגדרתו בחוק. נבקשכם להעביר לידינו את מלוא המידע בהתאם להסתייגויות האמורות, ולחלופין נבקש הבהרות להחלטתכם שלא לחשוף את המידע.
3. נוהל אגף השיווק מס' 05-03-07 שכותרתו "אכיפת הגביה – הודעה לפני/על ניתוק החשמל" מפרט את הצעדים עובר לניתוק חשמל שהוא לעמדתכם "צעד קיצוני". הנוהל עוסק באופן ההודעה ללקוח עובר לניתוק ובסמכות ההחלטה על ניתוק במקרים מסוימים, וכן מסייג ניתוקים במועדי חגים, בתנאי מזג אוויר קשים ובחובות עד לסכומים מסוימים. כן נוקב הנוהל בדרכי הטיפול באוכלוסיות לגביהן קיים מידע של חיוניות אספקת חשמל עבורן.
4. ממכתבך עולה כי סעיף 5 לנוהל מפרט את הטיפול המיוחד במקרה של גביית חובות ואת האישור המיוחד שנדרש מגורמים בכירים. עם זאת בנוהל הושחר לחלוטין סעיף 5.2.

- העוסק, ככל הנראה, באופן הפעלת שיקול הדעת **המהותי** בטיפול באוכלוסיות המוגדרות בסעיף 5.1, ככאלו שלגביהן קיימת הגדרה "של חיוניות אספקת חשמל".
5. הסיבה להסתרת המידע המפורט בסעיף 5.2 אינה ברורה. זאת, כיוון שמדובר באופן הפעלת שיקול הדעת ובעל הסמכות להפעלתו ועל כן לא ברור מדוע הסתרת מידע מסוג זה עונה להגדרה של "אינטרס מסחרי וכלכלי" החוסה בצל סעיף 9(ב)6 לחוק חופש המידע. שנית, מדובר בנוהל העוסק בניתוק לקוחות השייכים לאוכלוסיות פגיעות במיוחד: אנשים במצב בריאותי קשה; ניצולי שואה; ווטרינים. לעמדתנו, חלה עליכם חובה לפרסם את כלל הנהלים העוסקים בניתוק לקוחות מאספקת חשמל, ובפרט בכל הנוגע לנהלים העוסקים בניתוק לקוחות מאוכלוסיות פגיעות. יש **חובה** לפרסם את העובדה כי אוכלוסיות אלו זוכות להגנה מסוימת מפני ניתוק. זאת, על מנת שידעו את זכויותיהן, למשל כדי שיוכלו ליידע את עובדי החברה בדבר מצבם ולבקש, כי מצבם יישקל עובר לניתוק.
6. סעיף 5.1 לנוהל מצייין, כי אחת האוכלוסיות הנכללות בהגדרה "לקוחות לגביהם קיימת הגדרה של חיוניות אספקת חשמל" כוללת מקרים בהם לקוח "משתמש במכשיר 'מציל חיים' כגון: דיאליזה, מכונת הנשמה וכו'". מדובר ברשימה פתוחה. נבקש לדעת האם חברת החשמל הגדירה צרכנים נוספים כנכללים בקבוצה זו. אם כן, מהם?
7. בכל הנוגע להגדרתם של ניצולי שואה כמי שזכאים להגנה מסוימת מפני ניתוק חשמל, נבקש לדעת מהי ההגדרה של חברת החשמל לניצול שואה. ככל שיש כזו נבקש לקבלה לידינו.
8. הסעיף נוקט לשון "בכל מקרה שקיים מידע לגבי חיוניות האספקה של לקוח בהתאם לאסמכתא/אישור ממוסד/גוף רשמי בנושא..." נבקש לדעת מהם מקורות המידע של חברת החשמל לגבי לקוחות אלו, ועל מי נטל איסוף המידע.
9. נוהל 05-03-08 שכותרתו "קריטריונים ושיקולים בעת עריכת הסדרים לגביית חובות" מפרט את אמות המידה לשם הפעלת שיקול הדעת, בעלי הסמכות לעשות כן, ואת אופן התיעוד של הפעולה. סעיף 7 מפרט את אופני תיעוד ההחלטה על וויתור או מחילה על החוב במלואו או בחלקו, על ריביות במלואן או בחלקן וכו'. על כן, לא ברורה תשובתך לשאלות 4 ו-5 לבקשתנו, בה טענת כי לחברת החשמל אין מידע מרוכז על בקשות להקלות בחובות ובריביות, אישור בקשות או דחייתן. לכל הפחות מנוסח סעיף 7 עולה, כי מידע כזה קיים במחוזות. על כן נבקש לקבל לידינו את המידע האמור.

בברכה,

אורי סבח

המחלקה המשפטית

האגודה לזכויות האזרח